

***ГРИЗОДУБ Роман Володимирович,**
заступник начальника мовного відділу-
начальник служби мовної підготовки,
Національна академія Національної
гвардії України*

ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК

Сучасний світ вимагає високого рівня комунікативної компетенції, важливою складовою якої є мовленнєва компетенція. Вона значною мірою залежить від рівня володіння лексичним запасом, проте в освітній практиці недостатньо уваги приділяється розвитку лексичних навичок. Це ускладнює здатність учнів та студентів ефективно застосовувати отримані знання у реальних комунікативних ситуаціях. Основною проблемою є відсутність комплексного підходу до розвитку лексичної компетенції, що передбачав би інтеграцію традиційних та інноваційних методів. Необхідність пошуку ефективних методик навчання, які забезпечують не лише запам'ятовування, а й активне використання лексики, є

актуальним завданням сучасної педагогіки.

Проблема формування лексичної компетенції активно досліджується вітчизняними та зарубіжними науковцями. Сучасні дослідження підтверджують ефективність контекстного вивчення лексики, що сприяє її глибшому засвоєнню. Особливу увагу приділено врахуванню психологічних особливостей учнів та використанню інтерактивних методів, таких як ігри, дискусії, рольові моделювання. Значний акцент зроблено на важливості автентичних текстів у процесі навчання, що сприяє розвитку комунікативної гнучкості. Також підкреслюється ефективність цифрових ресурсів, мультимедійних технологій та мобільних застосунків для збагачення словникового запасу та підвищення мотивації учнів.

Формування лексичної компетенції передбачає засвоєння значень слів, їхніх стилістичних і контекстуальних особливостей, використання інтерактивних методик, таких як рольові ігри, дебати, симуляції реальних комунікативних ситуацій, інтеграцію сучасних технологій у навчальний процес (мультимедійні платформи, онлайн-курси, мобільні додатки),

використання автентичних текстів для практичного застосування нової лексики та адаптацію методик навчання до вікових та когнітивних особливостей учнів. Додатково, важливо впроваджувати персоналізовані навчальні програми, що враховують рівень підготовки кожного учня, його інтереси та особливості засвоєння нової інформації.

Ефективність розвитку лексичної компетенції підвищується завдяки використанню ігрових методів, що активізують навчання через конкурси, вікторини, інтерактивні завдання, контекстному навчанню, яке допомагає учням засвоювати лексику через її використання у текстах, діалогах, сценаріях. Використання мультимедійних технологій сприяє засвоєнню лексики через відео, аудіоматеріали та інтерактивні вправи, а проєктна діяльність допомагає розвинути вміння застосовувати лексику у практичних завданнях, пов'язаних із реальним життям. Також важливим елементом є впровадження лексичних вправ, які включають асоціативні завдання, створення тематичних словників, роботу з синонімами та антонімами, що підсилює якість засвоєння матеріалу та сприяє

довготривалому запам'ятовуванню.

Формування лексичної компетенції є ключовим аспектом розвитку мовленнєвих навичок та загальної комунікативної компетенції. Використання сучасних методик навчання, включаючи інтерактивні вправи, мультимедійні ресурси та автентичні матеріали, значно покращує ефективність засвоєння лексики. Врахування індивідуальних особливостей учнів сприяє підвищенню їхньої мотивації та результативності навчання. Подальші дослідження мають бути спрямовані на оптимізацію методик викладання лексики, розробку нових технологічних рішень та створення умов для її активного використання у реальному мовному середовищі. У перспективі важливо досліджувати інтеграцію адаптивних алгоритмів навчання, що дозволяють створювати персоналізовані траєкторії для кожного учня, забезпечуючи ефективніше засвоєння матеріалу та його практичне застосування.